

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

תאוריות ביקורתיות של תרבות - 54354

תאריך עדכון אחרון 10-01-2014

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי תרבות-תכנית אישית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 1

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר קרולה הילפריך

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: hilfrich@mscc.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: סמסטר א, יום ג, 14.30-15.30
סמסטר ב, יום ד, 13.00-14.00

מורי הקורס:
ד"ר קרולה הילפריך

תאור כללי של הקורס:

בסמינר זה נלמד תיאוריות ביקורתיות מסורתיות המבינות "תרבות" במונחים של שליטה/התנגדות וחפצון/אותנטיות כמו גם תיאוריות מתקדמות הטוענות שילוב מורכב של חידוש, יצירתיות והבנייה מחדש של יחסי כח בחיי התרבות. הסמינר מכשיר אותך להבין את ההשלכות של אופנים שונים של תיאוריה וביקורת התרבות בהקשר של הניתוח של מצבים תרבותיים ספציפיים. תשומת לב מיוחדת תינתן לניתוח המצב הקולוניאלי וללימודי חיי היומיום כתחומי דעת ומחקר אשר חידשו את התפיסות המסורתיות של תיאוריה וביקורת התרבות.

מטרות הקורס:

להכשיר סטודנטים לחשיבה ביקורתית בניתוח תרבותית

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
• לשלב פרדיגמות שונות של חשיבה ביקורתית

• לנתח פרקטיקות, אובייקטים, או מוסדות תרבותיים באופן ביקורתי

• לדון באפשרויות והגבלות של תיאוריה תרבותית

• לתאם משגים תיאורטיים למצבים ומיקומים תרבותיים מסוימים

• לבקר את היחסים בין תיאוריה ופרקסיס/פרקטיקה

דרישות נוכחות (%) :
100 %

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, דיון, קריאה צמודה, תגובות בכתב, רפרטים, עבודה מסכמת

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. פתיחה: תיאוריה, ביקורת, תרבות

2. Stuart Hall, "Cultural Studies and its Theoretical Legacies," in: Cultural Studies, ed. by L. Grossberg, C. Nelson, P. Treichler. London: Routledge 1992: 277-294
[<http://cultstud.blogspot.com/2007/09/stuart-hall-cultural-studies-and-its.html>; electronic reserve]

3. קארל מארקס, "הקדמה לביקורת הכלכלה המדינית", בתוך: כתבים נבחרים, (תרגום: יצחק מן) רחביה: הוצאת ספרית פועלים, 1957, עמ' 252-255

- אנרי לפבר, . מרקסיזם, (תרגום: עירן דורפמן), ת"א: רסלינג, 2005, עמ' 17-30
4. קארל מארקס, "העבודה המנוכרת", בתוך: כתבי שחרות, (תרגום: שלמה אבינרי), ת"א: הוצאת ספרית פועלים, הקיבוץ הארצי, , 1965 עמ' 118-130
5. קארל מארקס, "האופי הפטישיסטי של הסחורה", בתוך: הקפיטל, כרך א', (צבי וויסלבסקי) רחביה: הוצאת ספרית פועלים, 1947-1954, עמ' 58-76
- William Pietz, "The Problem of the Fetish I, II," Res 9, Spring 85: 5-17, and Res 13, Spring 87: 23-46
6. הקרנת סרט: Piano The (1993)
7. דיון
8. Catharine A. MacKinnon, "Feminism, Marxism, Method and the State: An Agenda for Theory" Signs 7,3 (1982):514-544; "Towards Feminist Jurisprudence," Signs 8, 4 (1983): 635-658 [JSTOR; electronic reserve]
9. זיגמונד פרויד, "פסיכולוגיה של ההמון ואנאליזה של האני" (1921), בתוך : כתבי זיגמונד פרויד, תרגום: אריה בר, הוצאת דביר 1968, עמ' 19-78
10. תיאודור וו. אדורנו ומקס הורקהיימר, "תעשיית תרבות: נאורות כהונאת המונים", מתוך תיאודור וו. אדורנו ומקס הורקהיימר, אסכולת פרנקפורט (מבחר), עריכה מדעית ומבוא מיכאל מידן ואברהם יסעור, תרגום: דוד ארן, תל-אביב: ספרית פועלים 1993, עמ' 158-198
- משה צוקרמן, "אסכולת פרנקפורט ומושג "חרושת התרבות" בפרספקטיבה היסטורית", בתוך: זמנים מס' 44, אביב 1993, ת"א: אוניברסיטת ת"א, זמורה-ביתן, עמ' 4-21
11. Janice Radway, "Mail-Order Culture and Its Critics: The Book-of-the-Month Club, Commodification and Consumption, and the Problem of Cultural Authority," in: Cultural Studies, ed. by L.Grossberg, C.Nelson, P.Treichler. London:Routledge 1992: 512-530 4.1.2012
12. Raymond Williams, "Structures of Feeling," in: Marxism and Literature. Oxford & New York: Oxford University Press 1977: 128-135
- , "Bertolt Brecht," in: Drama from Ibsen to Brecht. London: Chatto & Windus 1968: 316-332
13. המשך
14. Joan W. Scott, "The Evidence of Experience," Critical Inquiry Vol 17, No 4, Summer 1991: 773-797 [JSTOR; electronic reserve]
- 15.
16. פרנץ פנון, עור שחור, מסכות לבנות, (תרגום: תמר קפלנסקי), ת"א: ספרית מעריב, 2004 [שמורים]
- Homi Bhabha, "Remembering Fanon. Self, Psyche and the Colonial Condition," (&eq; Foreword to Black Skin, White Masks, pp. vii-xxv)
17. Jean Rhys, Wide Sargasso Sea, London: Deutsch 1966 (excerpts)
- Gayatri Chakravorty Spivak, "Three Women's Texts and a Critique of Imperialism," Critical Inquiry Vol 12, No 1, Autumn 1985: 243-261
18. הקרנת סרט : Tales Ferry (2003)
- 19.
20. Michel de Certeau, The Practice of Everyday Life, Berkeley: University of California Press 1984, xi-60
- מישל דה סרטו, צעדות בעיר, מתוך: תרבות אדריכלית: מקום, יצוג, גוף, עורכות: רחל קלוש וטלי תוקה, תל אביב: רסלינג 2005

21. Meaghan Morris, "Things to do With Shopping Centres (1988)," in: Simon During (ed.), *The Cultural Studies Reader*, 2nd edition, London and New York: Routledge 1999: 391-408 [Taylor & Francis e-library 2001: 391-408]
- Marianne Conroy, "Discount Dreams: Factory Outlet Malls, Consumption, and the Performance of Middle Class Identity," in: *Social Text*, No. 54, Spring 1998: 63-83
22. James C. Scott, "Normal Exploitation, Normal Resistance," in: *Weapons of the Weak. Everyday Forms of Peasant Resistance*, New Haven: Yale UP 1985: 28-47
23. John Fiske, "Cultural Studies and the Study of Everyday Life," in: *Cultural Studies*, ed. by L. Grossberg, C. Nelson, P. Treichler. London: Routledge 1992: 154-173 [שמורים]
24. Laurie Langbauer, "Cultural Studies and the Politics of the Everyday," in: *Diacritics*, Vol 22, 1992 (spring), no. 1: 47-65
25. Janice Radway, "The Readers and Their Romances," from: *Reading the Romance: Women, Patriarchy and Popular Literature*, Chapel Hill: University of North Carolina Press 1984 (repr. in *Feminisms. An Anthology of Literary Theory and Criticism*. New Brunswick: Rutgers University Press 1997): 574-608
- 26.
27. דיון והצגה של פרויקטים אישיים
28. דיון מסכם

חומר חובה לקריאה:

- Stuart Hall, "Cultural Studies and its Theoretical Legacies," in: *Cultural Studies*, ed. by L. Grossberg, C. Nelson, P. Treichler. London: Routledge 1992: 277-294 [<http://cultstud.blogspot.com/2007/09/stuart-hall-cultural-studies-and-its.html>; electronic reserve]
- קארל מארקס, "הקדמה לביקורת הכלכלה המדינית", בתוך: כתבים נבחרים, (תרגום: יצחק מן) רחביה: הוצאת ספרית פועלים, 1957, עמ' 252-255
- אנרי לפבר, . מרקסיזם, (תרגום: עירן דורפמן), ת"א: רסלינג, 2005, עמ' 17-30
- קרל מארקס, "העבודה המנוכרת", בתוך: כתבי שחרות, (תרגום: שלמה אבינרי), ת"א: הוצאת ספרית פועלים, הקיבוץ הארצי, 1965, עמ' 118-130
- קארל מארקס, "האופי הפטישיסטי של הסחורה", בתוך: הקפיטל, כרך א', (צבי וויסלבסקי) רחביה: הוצאת ספרית פועלים, 1947-1954, עמ' 58-76
- William Pietz, "The Problem of the Fetish I, II," *Res* 9, Spring 85: 5-17, and *Res* 13, Spring 87: 23-46. Catharine A. MacKinnon, "Feminism, Marxism, Method and the State: An Agenda for Theory" *Signs* 7,3 (1982): 514-544; "Towards Feminist Jurisprudence," *Signs* 8, 4 (1983): 635-658 [JSTOR; electronic reserve]
- זיגמונד פרויד, "פסיכולוגיה של ההמון ואנאליזה של האני" (1921), בתוך: כתבי זיגמונד פרויד, תרגום: אריה בר, הוצאת דביר 1968, עמ' 19-78
- תיאודור וו. אדורנו ומקס הורקהיימר, "תעשיית תרבות: נאורות כהונאת המונים", מתוך תיאודור . אדורנו ומקס הורקהיימר, אסכולת פרנקפורט (מבחר), עריכה מדעית ומבוא מיכאל מידן ואברהם

- יסעור, תרגום: דוד ארן, תל-אביב: ספרית פועלים 1993, עמ' 158-198
 משה צוקרמן, "אסכולת פרנקפורט ומושג "חרושת התרבות" בפרספקטיבה היסטורית," בתוך: זמנים
 מס' 44, אביב 1993, ת"א: אוניברסיטת ת"א, זמורה-ביתן, עמ' 4-21
 Janice Radway, "Mail-Order Culture and Its Critics: The Book-of-the-Month Club,
 Commodification and Consumption, and the Problem of Cultural Authority," in:
 Cultural Studies, ed. by L.Grossberg, C.Nelson, P.Treichler. London:Routledge 1992:
 512-530 4.1.2012
 Raymond Williams, "Structures of Feeling," in: Marxism and Literature. Oxford &
 New York: Oxford University Press 1977: 128-135
 "Bertolt Brecht," in: Drama from Ibsen to Brecht. London: Chatto & Windus 1968:
 316-332
 Joan W. Scott, "The Evidence of Experience," Critical Inquiry Vol 17, No 4, Summer
 1991: 773-797 [JSTOR; electronic reserve]
 פרנץ פנון, עור שחור, מסכות לבנות, (תרגום: תמר קפלנסקי), ת"א: ספרית מעריב, 2004 [שמורים]
 Homi Bhabha, "Remembering Fanon. Self, Psyche and the Colonial Condition,"
 (&eq; Foreword to Black Skin, White Masks, pp. vii-xxv)
 Jean Rhys, Wide Sargasso Sea, London: Deutsch 1966 (excerpts)
 Gayatri Chakravorty Spivak, "Three Women's Texts and a Critique of Imperialism,"
 Critical Inquiry Vol 12, No 1, Autumn 1985: 243-261.
 Michel de Certeau, The Practice of Everyday Life, Berkeley: University of California
 Press 1984, xi-60
 מישל דה סרטו, צעדות בעיר, מתוך: תרבות אדריכלית: מקום, יצוג, גוף, עורכות: רחל קלוש וטלי
 תוקה, תל אביב: רסלינג 2005
 Meaghan Morris, "Things to do With Shopping Centres (1988)," in: Simon During
 (ed.), The Cultural Studies Reader,, 2nd edition, London and New York: Routledge
 1999: 391-408 [Taylor & Francis e-library 2001: 391-408]
 Marianne Conroy, "Discount Dreams: Factory Outlet Malls, Consumption, and the
 Performance of Middle Class Identity," in: Social Text, No. 54, Spring 1998: 63-83
 22.James C. Scott, "Normal Exploitation, Normal Resistance," in: Weapons of the
 Weak. Everyday Forms of Peasant Resistance, New Haven: Yale UP1985: 28-47
 John Fiske, "Cultural Studies and the Study of Everyday Life," in: Cultural Studies,
 ed. by L.Grossberg, C.Nelson, P.Treichler. London:Routledge 1992: 154-173 [שמורים]
 Laurie Langbauer, "Cultural Studies and the Politics of the Everyday," in: Diacritics,
 Vol 22, 1992 (spring), no. 1: 47-65
 Janice Radway, "The Readers and Their Romances," from: Reading the Romance:
 Women, Patriarchy and Popular Literature, Chapel Hill: University of North Carolina
 Press 1984 (repr. in Feminisms. An Anthology of Literary Theory and Criticism. New
 Brunswick: Rutgers University Press 1997): 574-608

חומר לקריאה נוספת:

- Bhabha, Homi, "The Commitment to Theory," *Locations of Culture*, London and New York: Routledge 1994, 19-39
- Douglas, Mary, *How Institutions Think*. London: Routledge and K. Paul 1987
- פנון, עור שחור, מסכות לבנות, (תרגום: תמר קפלנסקי), ת"א: ספרית מעריב, 2004
- Godzich, Wlad, "Foreword: 'The Tiger on the Paper Mat.'" In Paul de Man: *The Resistance to Theory*. Minneapolis: University of Minnesota Press 1986, ix-xviii
- Gramsci, Antonio, *Selections from the Prison Notebooks*, edited and translated by Q. Hoare and G.N. Smith, New York: International Publishers 1971
- גרמשי, אנטוניו, על ההגמוניה. מבוחר מתוך "מחברות הכלא", תל אביב: רסלינג 2005
- Hall, Stuart (Ed.), *Culture, Media, Language: Working Papers in Cultural Studies, 1972-79*, London: Hutchinson and CCCS 1981
- Fredric Jameson, *Postmodernism, or the Cultural Logic of Late Capitalism*, Duke University Press 1991
- Nelson, Cary and Dilip Parameshwar Gaonkar, *Disciplinary and Dissent in Cultural Studies*, New York: Routledge 1996
- Turner, Graeme, *British Cultural Studies*, London and New York: Routledge 1996
- Williams, Raymond, *The Long Revolution: An Analysis of the Democratic, Industrial, and Cultural Changes Transforming Our Society*, New York: Columbia University Press 1961
- "Conclusion," *Culture and Society 1780-1950*, London: Chatto and Windus, 1967: 295-338 [Moodle]
- *Keywords. A Vocabulary of Culture and Society*, Oxford University Press 1985
- From The Point of Theory. Practices of Cultural Analysis*, edited by M. Bal and I. E. Boer, New York: Continuum 1994:
1. Jonathan Culler, Introduction: "What's the point?" 13-17
 2. Marianne Hirsch, "Masking the Subject: Practicing Theory," 109-124
- From Culture / Power / History*, edited by N.B. Dirks, G. Eley, S.B. Ortner. Princeton: Princeton University Press 1994:
1. Linda Alcoff, "Cultural Feminism versus Post-Structuralism: The Identity Crisis in Feminist Theory," 96 - 122
 2. Pierre Bourdieu, "Structures, Habitus, Power: Basis for a Theory of Symbolic Power," 155-199
 3. Stuart Hall, "Cultural Studies: Two Paradigms," 520-538

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 80 %
הרצאה 20 %
השתתפות 0 %
גשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
אין